

Sessió 1

El forat també fa marge

Dijous, **16 d'abril** de 2026

Local municipal i social de sa Carretera Nova

[Quina relació tenim amb el poble](#)

[Quines coses destaquem dels darrers deu anys per explicar el present del poble](#)

[Com habitem l'espai municipal en el nostre dia a dia](#)

[A cinc anys vista, m'agradaria que Banyalbufar...](#)

[Impressions al final de la sessió](#)

Quina relació tenim amb el poble

Les intervencions mostren una relació diversa amb el poble, marcada tant per trajectòries vitals diferents com per un fort vincle emocional amb el lloc. Hi conviuen persones que hi han nascut amb d'altres que hi han arribat o hi han tornat després d'un temps fora, sovint amb la convicció que és el millor lloc on volen viure i amb poca predisposició a tornar a la ciutat.

El poble es descriu com un entorn privilegiat per la seva natura, la tranquil·litat i la sensació de portes obertes, especialment valorat com a lloc per criar fills. Aquesta qualitat de vida, però, té una doble cara: si bé facilita el benestar, també pot generar certa inèrcia i una menor implicació en la vida col·lectiva.

La participació apareix com un element central però desigual. Hi ha persones molt implicades —amb presència constant en reunions i associacions— i d'altres a qui els costa fer el pas. S'identifica que la participació depèn en gran part de com es lideren els espais.

Alhora, la proximitat pròpia d'un poble petit afavoreix el sentiment de comunitat, però també fa emergir conflictes i tensions, així com experiències de soledat. En aquest context, es valoren actituds com l'expressió directa, l'acollida de les persones novingudes i la voluntat de cuidar el clima relacional.

En conjunt, es dibuixa un poble amb un fort potencial comunitari, travessat per contradiccions entre benestar i implicació, proximitat i conflicte, i amb marge per continuar construint espais de participació més accessibles i inclusius.

Quines coses destaquem dels darrers deu anys per explicar el present del poble

En els darrers deu anys, el poble ha experimentat transformacions significatives que afecten tant la seva estructura social com el seu model econòmic i territorial.

D'una banda, s'observa un debilitament del teixit associatiu i comunitari, amb la desaparició d'entitats, la pèrdua d'espais per a col·lectius com la gent gran i el tancament de comerços emblemàtics. Aquest procés s'ha vist accentuat per la reducció dels ajuts municipals, que ha limitat la capacitat d'organització i participació. Tot i això, també han emergit noves dinàmiques, com el creixement de l'associació de famílies i l'augment d'activitats vinculades a aquest àmbit.

Al mateix temps, el poble ha viscut canvis demogràfics rellevants, amb l'arribada de nous residents, la compra de propietats per part de persones estrangeres i un relleu generacional que, en alguns casos, ha contribuït a una certa revitalització. L'increment de la natalitat ha permès mantenir serveis bàsics com l'escoleta.

En l'àmbit econòmic, destaca la pèrdua de negocis familiars i la consolidació de models més orientats al rendiment immediat, així com la concentració de propietats en mans de capital extern. Aquestes dinàmiques conviuen amb activitats productives específiques com el cultiu de la vinya.

Finalment, la pressió turística i l'augment de la mobilitat han generat tensions en l'espai públic, especialment pel que fa al trànsit i l'aparcament. A tot això s'hi afegeix una percepció de mancances en la gestió municipal de serveis bàsics.

En conjunt, el poble es troba en un moment de canvi, amb elements de revitalització que conviuen amb processos de pèrdua i tensions que afecten la cohesió social i la qualitat de vida.

Àmbits principals identificats

Teixit social i associatiu

Disminució i debilitament del teixit associatiu
Pèrdua d'espais i activitats per a la tercera edat
Reducció de la participació arran de la retirada d'ajuts municipals
Tancament de comerços emblemàtics, amb impacte en la vida comunitària
Creixement de l'associació de famílies i augment d'activitats familiars

Canvis demogràfics i socials

Arribada de persones nouvingudes i substitució generacional
Increment de la natalitat, que manté serveis com l'escoleta

Compra de propietats per part de persones estrangeres
Sensació de revitalització del poble en alguns àmbits

Model econòmic i propietat

Pèrdua de negocis familiars tradicionals
Aparició de models econòmics més orientats al benefici immediat
Concentració de propietats en mans de capital estranger (incloent-hi grans adquisicions)
Predomini d'activitats específiques com el monocultiu de la vinya

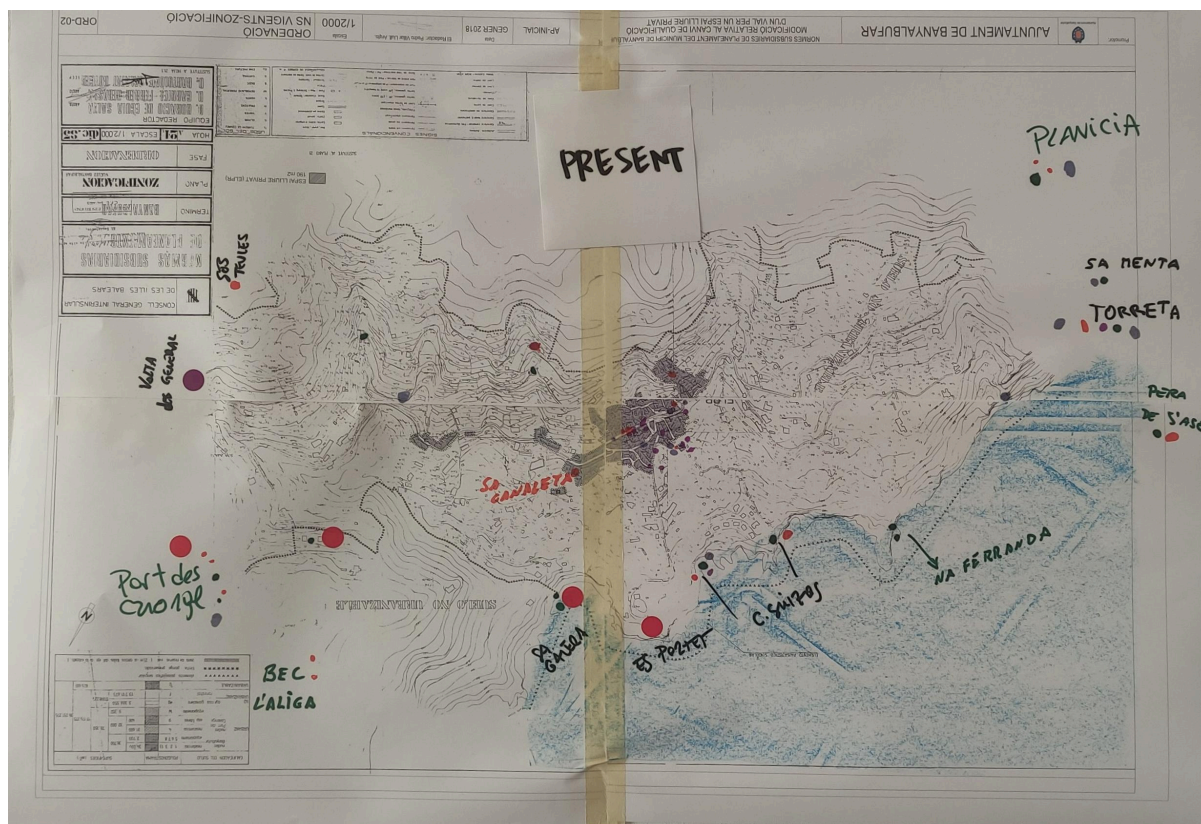
Pressió turística i mobilitat

Increment notable del turisme i percepció de massificació
Augment del trànsit (cotxes, motos i bicicletes) vinculat al pas per la Serra de Tramuntana
Creixement del parc automobilístic
Problemes d'aparcament derivats de l'augment de visitants

Gestió municipal i serveis

Percepció de dèficits en la gestió municipal, especialment en àmbits com l'aigua, els residus i l'enllumenat

Com habitem l'espai municipal en el nostre dia a dia

- La vida quotidiana de les persones que participen de la sessió es concentra majoritàriament al nucli.
- Hi ha diversitat en el vocabulari toponímic per referir-se als indrets.
- Un mateix espai pot ser el preferit d'algú i, en canvi, una altra persona pràcticament no el visita.
- Hi ha alguns espais als quals ja no es permet accedir.

A cinc anys vista, m'agradaria que Banyalbufar...

Les visions de futur per a Banyalbufar expressen una voluntat clara de preservar la seva identitat i, al mateix temps, garantir les condicions per a una vida quotidiana viable.

D'una banda, hi ha un fort consens en la necessitat de mantenir el caràcter del poble, evitant transformacions que el converteixin en un espai desconnectat de la seva història i cultura. Es posa èmfasi a preservar l'equilibri entre el món pagès i mariner, així com en reforçar el sentiment de pertinença de les persones que hi viuen.

Al mateix temps, emergeix la preocupació per l'accés a l'habitatge i el risc de desplaçament de la població local. Es planteja la necessitat de facilitar que els joves

puguin quedar-se, evitar la concentració de la propietat i garantir que el poble continuï sent un lloc habitable per a la seva gent.

En l'àmbit econòmic, es proposa recuperar activitats tradicionals com l'agricultura diversificada i generar noves oportunitats laborals, tot integrant el desenvolupament econòmic amb la qualitat de vida. Aquesta mirada es complementa amb la demanda de serveis bàsics i equipaments que facin possible el dia a dia: comerç de proximitat, espais de trobada i recursos per a la gent gran.

Finalment, la sostenibilitat i la gestió dels recursos apareixen com a eixos clau, amb especial atenció a l'aigua i a la preservació del paisatge. En conjunt, es dibuixa un futur desitjat que combina continuïtat i adaptació, amb l'objectiu de mantenir Banyalbufar com un poble viu, habitable i coherent amb la seva identitat.

Àmbits principals identificats

Identitat i caràcter del poble

Mantenir l'essència i el caràcter propi de Banyalbufar
Evitar processos de transformació que desdibuixin el poble
Preservar la identitat vinculada al món pagès i mariner
Reforçar el sentiment de pertinença (“que els banyalbufarins siguin banyalbufarins”)

Accés a l'habitatge i arrelament de la població

Millorar l'accés a l'habitatge
Facilitar que els joves puguin viure i quedar-se al poble
Evitar la concentració de propietats en mans de grans propietaris

Economia local i diversificació

Desenvolupar una economia que permeti habitar el poble de manera sostenible
Recuperar la diversificació agrícola
Generar més oportunitats laborals

Serveis i vida quotidiana

Disposar de serveis bàsics com comerços de proximitat
Incrementar l'oferta d'espais de socialització (bars)
Crear equipaments per a la gent gran (centre de dia, associació)
Millorar les infraestructures i l'accessibilitat

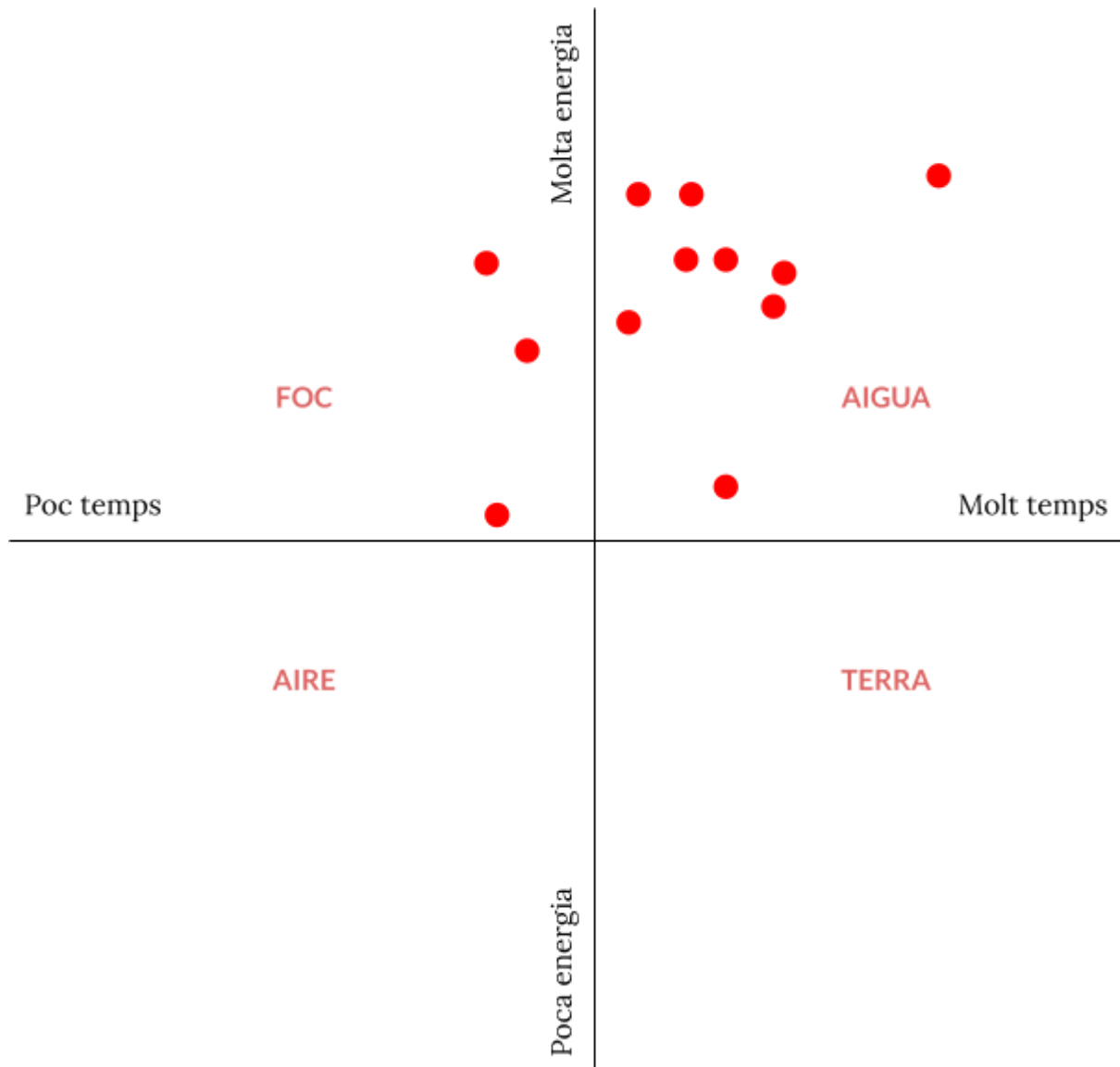
Sostenibilitat i gestió dels recursos

Avançar cap a un model més sostenible

Millorar la gestió de l'aigua i evitar-ne la pèrdua

Preservar el paisatge i evitar usos que desvirtuïn elements tradicionals com les marjades

Quant temps i energia puc comprometre amb aquest futur durant el pròxim any?

Després que cada participant hagi marcat la seva resposta amb un punt, expliquem breument les diferents maneres d'aportar que té cada un dels quatre espais marcats per un element:

- El foc, persones amb molta energia i poc temps, entra amb força quan pot. Si hem previst tasques i recursos, aquestes persones contribuiran positivament a la

finalitat del projecte comú; si no, com un incendi, poden causar un impacte negatiu en el conjunt.

- L'aire, persones amb poc temps i energia en aquest projecte perquè els tenen invertits en algun altre. Tot i això, són aquí perquè ho consideren important, aporten reconeixement, contacte amb altres realitats, idees noves, altres maneres de fer.
- La terra, persones amb temps i poca energia. No fan que passin coses, però acompanyen el procés, guarden la memòria, mantenen els espais vius. Possiblement, són persones que descansen després d'un temps d'haver dedicat molta energia.
- L'aigua. Sovint ens imaginem que tothom està sempre aquí: amb molt de temps i energia per dedicar, però això no és cert. Cal reconèixer que les persones que estan aquí són les que fan avançar el projecte, però quan volem abraçar moltes coses o simplement pel cansament del dia a dia, aquesta força es va reduint.

És tan important reconèixer la contribució de cada un d'aquests espais – maneres d'estar en el projecte comú – com que aquestes no són estàtiques. Cal deixar que les persones puguin canviar d'espai per cuidar la seva participació. No tenir en compte això, augmenta la possibilitat de tensions, conflictes i abandonament del projecte.

Impressions al final de la sessió

Les impressions finals sobre la sessió són majoritàriament positives, amb una valoració destacada del fet de comptar amb un suport professional, que genera confiança i credibilitat en el procés. Algunes persones expressen sorpresa en relació amb les expectatives inicials, que eren més escèptiques, i valoren favorablement l'experiència viscuda.

A escala personal, es recull una sensació general de benestar i una implicació creixent al llarg de la sessió, fins al punt que algunes persones decideixen quedar-se tot i no haver-ho previst. Aquesta experiència es tradueix també en la voluntat de continuar participant en futures trobades.

Al mateix temps, s'identifica el silenci de part de les persones. Aquest fet apunta a la necessitat de continuar treballant perquè els espais siguin accessibles i facilitin la participació de tothom.